www.kurdistannet.org
3-3-2007 13:46 بەکاتی ناوەندی ئەوروپا

من عارف قوربانی نیم .. وەڵامێک بۆکاک مۆفەق ئەکرەم ڕەفیق ... هێمن کامیل

نزیکەی دوو مانگ لە مەوبەر لە سایتی کوردستان پۆستدا وتارێکم بڵاوکردەوە لە ژێر ناونیشانی (خۆزگە کەرکوك وئەنفال چەند عارف قوربانیەکی هەبوایە) . ئەگەر هەر کەسێك بابەتیانەوبە ویژدانەوە خوێندبێتەوە لە مەبەستی وتارەکەم تێدەگات، بەڵام ئەوەی هەرگیز بە خەیاڵ ویادگەو بیرمدا نەهاتووە ئەو وەڵامەی کاك مۆفەقە بۆ وتارەکەی من کە لە ڕۆژی (2007/2/25) دا لە سایتی کوردستان نێت دا بڵاوی کردۆتەوە بەناونیشانی (عارف قوربانی بە تەڵادا تەقیەوەو گیرا. .) . . (هەرچەندە لە ڕووی ئەخلاق و یاساو عورفی ڕۆژنامەنووسیەوە جوانترو باشترو دروست تروابوو وتارەکەی لە هەمان ئەو سایتەدا بڵاوبیکردایەتەوە کەمن تیایدا بڵاومکردبووە) مەبەستی ئەم بەڕێزە ئەوەیە گوایە ئەو وتارە کاك عارف خۆی نوسیویەتی و کەسێك نیە بە ناوی (هێمن کامیل) . لە کاتێکدا وێنەی خۆم و ئیمێڵی خۆمم لە گەڵ وتارەکەدا، داگرتووە. بە پێچەوانەوە ئەو برا بەڕێزە نە وێنەی خۆی و نە ئیمێڵێکی لە گەڵ وتارەکەدا نیە. ئەمە جگە لەوەش من چەندین وتاری دیکەم بە هەمان ناوو بە وێنەی خۆمەوە لە کوردستان پۆستدا بڵاو کردۆتەوە.

بەڵام لە ئەرشیفی کوردستان نێتدا ناوێکم نەبینیەوە بە ناوی کاك مۆفەق ئەکرەم ڕەفیق. بۆیە بەلامەوە گرنگ نیە ئەو ناوە ڕاستی بێت یان خوازراو کەرکوکی بێت یان نا مەبەستێکی تایبەتیو سیاسی هەبێت یان نا. لە چی پلەو ئاستێکی سیاسی و کۆمەڵایەتی و ڕۆشنیری و زانستیو مەعریفی دا بێت. ئەوەی بە لامەوە گرنگە چەند ڕاستییەکە وبە باشیان دەزانم بیان خەمە ڕوو. چونکە کاك مۆفەق چەند نموونەیەکی لە وتارەکەی من هێناوەتەوە تاوەکو بڕوا بە خوێنەر بهێنێت بەوەی کە ئەوە نووسینی کاك عارف خۆیەتیو بە مەبەستی وەسف کردنی خۆی ئەو کارەی کردووە، بەڵام نەك خوێنەر بەلکو خۆیشی لە نیوەی وتارەکەیدا ئەوە دەسەلمێنی کە نەیتوانیوە بڕوا بە خۆی بهێنێت کە ئەو وتارە لە نووسینی کاك عارفەو هی کەسێك نیە بە ناوی هێمن. بۆ خۆ دەرباز کردنیش یەکسەر دەست دەبات بۆ تۆمەتێك و دەیدەتە پاڵم. بەڕێزت کاك مۆفەق باسی ئەوەت کردووە ئەگەر من (هێمن) کەسێکم و خاوەنی ئەو وتارەم ئەوا دەبوو دوو ساڵ لە مەوبەر خوێندنی زانکۆم تەواو بکردایە بەڵام بەڕێزت ئەوەت لە بیر کردووە هەزاران فێرخوازی ئەم وڵاتە هەیە بەهۆی بارودۆخینالەباری کوردستانەوە نەیتوانیوە خوێندن لە کات و تەمەنی ئاسایی خۆیدا تەواو بکات. بۆیە حەزەکەم بزانی ئێستاش خوێندکارم لە زانکۆ. دواتر بەڕێزت باس لەوە دەکەیت ئەگەر من لەو تەمەنە دابم چۆن توانیومە ئەو پەندە بهێنمەوە (ئاو لە دنگدا کوتان) لە کاتێکدا ئەمە پەندێکی کۆنی فۆلکلۆرییە، لە مەشدا بە هەڵەدا چووی چونکە ئەو وتەیە لە کتێبی زانایەکی دەروون ناسی ئەمریکی و جیهانیەوە وەرمگرتبوو نەك فۆلکلۆری کوردی. دواتر برای بەڕێزم ئەگەر کەسێك وتەیەك یان ڕووداوێك یا خود هەر شتێکی دیکە. کە هی سەردەمانی پێش خۆی بێت لە نووسیندا بەکاریبهێنێت چی پەیوەندییەکی بە تەمەنەوە هەیە. ئەگەر وابێت ئیتر حیکمەتی خوێندەوە چیە. بوونی زانیاری لە سەر ڕابردوو هێندەی پەیوەندی بەخوێندنەوەو ئاستی فکری و مەعریفی مرۆڤەکانەوە هەیە هێندە پەیوەندی بە تەمەنەوە نیە. نموونەیەکی زۆر سادەو ئاسایی دەهێنەوە تاوەکو بەڕێزت بەرچاو ڕوونیەکی زیاترت هەبێت، لە هاوینی ڕابردوودا هەزاران لاپەڕەی کتێبەکانی دکتۆرو زانای کۆمەڵناسی عێراقی مامۆستا عەلی وەردیم خوێندەوە ئێستا کەم تا زۆرێك توانیومە شارەزاییەك لە سەر ناکۆکی شوێنکەوتوانی ئیمامی عەلی و مەعاویە و سونەو شیعە ومێژووی ئەمەوی و عەباسی و عوسمانی و هاتنی ئینگلیز بۆ عێراق و شۆرشی بیست و ڕووداوەکانی ئەو سەر دەمە و کۆمەڵگەی عێراقی بە گشتی پەیدا بکەم من لە تۆ دەپرسم ئەگەر سبەی لەوتارێکدا نموونەیەك لە و ڕووداونە باس بکەم، دەبێ بڵێیت ئەگەر تۆ تەمەنێکی گەنجت هەیە چۆن توانیوتە باس لە سەدان ساڵ لە مەوبەر بکەیت. بۆیە دەمەوێت بڵێم ئەگەر ئەو پەندەی کەمن لە

ئەو نووسینانەی لە کوردستان نێت دا بڵاودەکرێنەوە، بیروبۆچوونی خاوەنەکەیەتی کوردستان نێت لێی بەرپرسیار نییە.

وتارەکەمدا هێناومەتەوە نەك لە فۆلکلۆری کوردی بە ڵکو لەفۆلکلۆری هەر نەتەوەیەك بوایە نەدەبوو ئەو قسەیە بکەیت. لە شوێنکی دیکەدا ناوی چەند نووسەرو ڕۆژنامە نووسێکت هێناوەو دەتەوێت بلێیت کە کاك عارف وا دەزانێت هەر خۆی خزمەتی بە مەسەلەی ئەنفال کردووە. بەڕێزم ئەگەر تۆ بەر لە خوێندنەوەی بابەتەکەم بڕیاری پێشوەختت نە دابایە کە چۆن لە وتارەکە تێبگەیت. ئەوا دەتزانی کە من لە وتارەکەمدا کارم بۆ ئەوە نەکردووە کە هەوڵ وچالاکی و دڵسۆزی هیچ کەسێك بۆ ئەنفال بە نا دیدە بگرم. برام من پێنج ساڵ پێش ئێستا ڕێزوپێزانینی خۆم بۆ هەوڵە خەمخۆرییەکانی کاك لەتیف دەربڕیوە کە ئەو کات ئەندامی دەستەی نووسەرانی گۆڤاری ئەنفال بوو. چوار ساڵ پێش ئێستا دەست خۆشیم لە کاك یوسف دزەیی کردووە بۆ ئەو بەرهەمە زانستیەی کە لەسەر ئەنفال نوسیوێتی کە ئەو کاتە لێپرساوی تۆمارگەی کۆلێژی ئاداب بوو. هەر لەو ساڵەدا دەست خۆشیم لە پڕۆفیسۆر دکتۆر ناهیدە تاڵەبانی کرد کە بە هاوکاری کاك جاسم توێژینەوەیەکیان لە سەر ئەنفالی گەرمیان کردبوو. دوو ساڵ لە مەوبەریش لە کۆڕێکدا کە بۆقسە لە سەر کردنی پرۆژەیەکی مامۆستا ڕێبوار سە عید تەرخان کرابوو. کاك گۆرانی بابا عەلیم بینی و دەست خۆشی ئەوەم لێکرد کە توێژینەوەکەی لە وڵاتی فەڕەنسا و لە زانکۆیەکی بە ناوبانگ تایبەت کردووە بە ئەنفال. لە ڤیستڤاڵی گەلاوێژی ئەمسالدا دەست خۆشیم لە ئەندام پەرلامانی کوردستان کاك ئاریز کرد کە لە ڕۆژی (14_ 4_2006) داو لە دانیشتنی پەرلاماندا و تایبەت بە ئەنفال هەڵوێستێکی بوێرانەی هەبوو لە بەرامبەر ئەنفالچیان. برام کاك مۆفەق دەست خۆشیو ستایشکردنی من بۆ ئەو بەڕێزانە تەنها مەبەستم خزمەت کردن بووە بە مەسەلەی ئەنفال تاوەکو هەر هیچ نەبێت بۆ ئە و کەسانەی دەربخەم کە ئێمەی کەس وکاری ئەنفال ئاگاداری هەوڵەکانیانین سە بارەت بە ئەنفال و هەروەها هاندەرو پاڵپَوەنەریان بێت بۆ خزمەت کردنی زیاتر بە ئەنفال. ئیتر ئەو کەسانە بیرکرنەوەی ئیستا و ڕابردوویان چۆن بووەوچۆنە، کەی کێشەی منە. لە ئایندەشدا ڕێکەوتی بینینی هەر کەسێك بکەم کە بچوکترین خزمەتی بە مەسەلەی ئە نفال کردبێت خۆم بە بچوکی دەزانم و دەستەکانی دەگوشم. چونکە ئەوە ئێمەی کەسوکاری ئەنفالین دەزانین بایەخدان بە ئەنفال چی کاریگەرییەکی پۆزەتیفی هەیە لە سەر لایەنی سایکۆلۆژی و کۆمەڵایەتیمان و چەند ئاسودە دەبین. بە پێچەوانەوە بایەخ نەدان بە ئەنفال و فەرامۆشکردنی خراپترین گاریگەری لە سەر دڵو دەروونمان هەیە. برای بەڕێز کاك مۆفەق چۆن ڕێگەت بە خۆت دا دەستەواژەی بە کرێگرتە بخەیتە پاڵم لە تۆ دەپرسم و دەتکەم بە دادوەرو بڕیار بدە، چۆن بی هەڵوێست بم لە بەرامبەر هەواڵی پیلان دانان بۆ ڕفاندن وتیرۆکردنی (بی ئەوەی پێویستم بە ورد کاری ئەو پیلانە بێت) نووسەر و ڕۆژنامەنووسیَك کە خاوەنی دەیان وتارو پانزە کتێب بێت لە سەر ئەنفال. برام کاك مۆفەق من جگە لە باوك و تەنها مامەکەم حەفتا کەسی هەرە نزیکم لە کارەساتی ئەنفالدا بی سەروشەێنکراون یان ڕوونتر بڵێم زیندە بە چاڵکراون. (ئەتوانی بگەڕێیتەوە بۆ کتێبی نهێنیەکانی ئەنفال) . دەزانی ئەو تۆمەتەی بەڕێزت لە بەرامبەر مندا بە کارت هێناوە هەمان ئەو تۆمەتەیە کە بیست ساڵ پێش ئێستا بە عس خستیە پاڵ کەسوکارەکم و دواجار بەو چارەنووسە بران کە مێژووی مۆڤایەتی دڕندەیی و واحشیەتی وای بە خۆوە نەبینیوە. بەڵام زۆر بە داخەوەو پاش بیست ساڵ لە ئەنفال و چوار ساڵ دوای لە ناوچوونی دەسەڵاتی بەعسیەکان کاك مۆفەق هەمان دەستەواژەو تۆمەتمان دەخاتە پاڵ. بەڵام ئەو کات بەعس فیزیکی کەسوکارەکەمی بە تۆمەتی بە کرێگیراو لە ناو برد. بەڵام بەڕێزت دەتەوێت فکرمان ئەنفال بکەیت و هەر هیچ نەبێت بە هەڵبەستنی ئەو تۆمەتە نارەواییەی بەڕێزت خامەکەم فرێبدەم. (هیوادارم هەڵەبم لەم بۆچوونەمدا) . بەڕێز کاك مۆفەق ئەکرەم، ئەوە تەنها منی کەسو کار ئەنفال نیم باسم لە ڕۆڵ ولێهاتوویی و بە توانایی و دڵسۆزی وخەمخۆری وهەوڵ و چالاکیەکانی کاك عارف کردووە، هەرچەندە من بە ئەرکی ئاکاری (ئەخلاقی) و سەر شانی خۆمم زانیووە. بەڵام بەڕێزم کەسانی

ئەو نووسینانەی لە کوردستان نێت دا بڵاودەکرێنەوە، بیروبۆچوونی خاوەنەکەیەتی کوردستان نێت لێی بەرپرسیار نییە.

ئەکادیمی و دکتۆری زانکۆش باسیان لە هەوڵ و بەرهەمەکانی کاك عارف قوربانی کردووە. بەڕێزت ئەتوانی بگەڕێیتەوە بۆ ژمارە دووی گۆڤاری هاواری ئەنفال کە سەنتەری ئەنفال لە هەولێر دەریدەکات. نە من و نە ئەو دکتۆرە بەڕێزە کە بە شانازییەوە هەڵسەنگاندنێکمان کردووە بۆ ئەو خزمەتانەی نووسەر کاك عارف بە ئەنفالی کردووە لەپەرۆشیمانەوە بۆ ئەنفال سەر چاوەی گرتووە نەك شتێکی تر. چونکە هیچ کەسێکمان پەیوەندییەکی تایبەتیمان لە گەڵ کاك عارف نیە هەروەکو لە وتارەکانماندا ئاماژەمان بۆ کردووە. من بۆ خۆم لە هەموو تەمەنمدا تەنها یەك جار سەردانی کاك عارفم کردووە ئەویش بۆ مەبەستی ئامادەسازیکردنی هەژدەهەمین ساڵیادی ئەنفال کە پێویستمان بە هاوکاری کاك عارف بوو. (هەروەك لە وتارەکەمدا ڕوونم کردۆتەوە) . هەروەها کاك مۆفەق ئەگەر پێت خۆش بێت یان پێت ناخۆش بێت دڵ خۆش بیت یان دڵتەنگ. دەبێت ئەو ڕاستیە بزانی کاك عارف زیاتر لە هەر کەسێکی دیکە ئەسپی خۆی لەم بوارەدا تاو داوەو ئەگەر هەوڵی ناوەند وکەسایەتیەکانی دیکە توانیبێتیان تەکانێ بە مەسەلە و بردنە پێشەوەی ئەنفال بدەن لە سەر ئاستی دەرەوە. ئەوا لەسەر ئاستی ناوخۆ بەرهەمەکانی کاك عارف و چەند دڵسۆزێکی دیکە بە تایبەتی لەم ساڵانەی دوایدا گاریگەری بەر چاویان هەبووە بۆ لە بیر نەکردنی ئەنفال. بەڕێزم کاك مۆفەق دووبارە من لە تۆ دەپرسم کە بەرهەم وهەوڵی ئەو چەند نووسەرە نەبوایە لە سەرووی هەموویانەوە کاك عارف، منی گەنج کە لە سەردەمی ئەنفالدا تەمەنم شەش ساڵ بووە چۆن زانیاریم لە سەر ئەو هەموو ڕووداو نیهێنیانەی ئەنفال دەبوو. کە مرۆڤ تووشی ڕامان وسەرسام بوون و ڕاچەڵەکین دەکەن. تەنها مەگەر مرۆڤە بی هەستەکان بە لایەنەوە ئاسایی بێت. بەڕێزم کاك مۆفەق با نموونەیەکت بۆ بهێنمەوە. لەهەژدەهەمین ساڵیادی ئەنفالدا کە لە زانکۆی سلێمانی ڕێکمان خست. تەنها دوو ڕووداوی ئەنفالم لە کتێبەکانی کاك عارف دەرهێناو لە یادەکەدا گێڕامەوە بۆ خوێندکارە ئامادەبووەکان، کە ژمارەیان سی هەزار دەبوو. ویژدان وناخیانی هەژاند، بەڕێزم دەزانی لە کتێبەکانی کاك عارفدا دەیان ڕووداو بەسەر هاتی لەوشێوەیەی تێدایە. بەڕێزم کاك مۆفەق. ڕەخنەکانی تۆو هەندێك بەرێزی تر هەمیشە دەتانئەوێت بە گەڕانەوە بۆ رابردووی کاك عارف ئەوە بڵێن کە کاك عارف با واز لە نووسین بهێنێت. ئەمەش هیچ خزمەتێك نە مەسەلەی ئەنفال دەکات نە هیچ مەسەلەیەکی دیکە. من بۆ ئەمساڵ کە دوا هەمین ساڵی خوێندنی زانکۆمە توێژینەوەکەم لە سەر کارەساتی ئەنفالە، لاپەڕە هەیە لە توێژینەوەکەمدا سی جار وەکو سەرچاوە سوودم لە کتێبەکانی کاك عارف وەرگرتووە. خۆزگە کاك مۆفەق زۆر زیاترت لە کاك عارف بۆ ئەنفال بکردایەو تاوەکو ئێمەی خوێندکارو نەوەی نوی شارەزایەکی زیاترمان لە سەر ئەنفال دەبوو لە بری بە کارهێنانی ئەوسەر چاوانەی ئێستا بە کارمان هێناوە لە توێژینەوەکانماندا دوو هێندە سەرچاوە مان بە کار بهێنایەهەروەها بە کاك مۆفەق دەڵێم بەڕێزم ئەگەر ڕەخنەت لە هەر کەسێکیش گرت کە مافی سروستی و ئاسایی هەموو مرۆڤێکە کە دووربێت لە هەر شتێکی تایبەتی، و بەرپرسیارانە گوزارشتی لێبکەیت، چونکە ئەو نووسینە شوناسی تۆ لەلای خوێنەر دیاری دەکات و هەستت کردبێت شتێکی نوی بە خوێنەر دەڵیت، نەك تەنها خۆڵ لە بێژنگ دان بێت.

بەڕێزم کاك مۆفەق تۆ شایەتیەکی چاك لە سەر خۆت دەدەیت و هەر کەسێك ئەگەر بەسەرپێییانەش نوسینەکەت بخوێنێتەوە ئەوەی لە لا فۆرمەلە دەبێت کە بەڕێزت کەسێکی خوێنەر نیت یان زۆر بە کەمی دەخوێنیتەوە. چونکە ئەگەر خوێنەر بوویتایە دەتزانی کە من جگە لە سایتی کوردستان پۆست. لە هەر یەك لە ڕۆژنامەکانی (کەرکوکی ئەمڕۆ_هەواڵ_ئاوێنە_داهێنان) . وتارو نووسینم هەیە و ئەگەر بەڕێزت کەسێك بوویتایە کەمترین دڵسۆزیت بۆ ئەنفال هەبووایە ئەوە دەتزانی کە ساڵی ڕابردوو بە بۆنەی نۆزدەمەمین ساڵیادی ئەنفالەوە. چەند خوێندکارێکی کەس وکار ئەنفال ڕۆنامەیەکمان بۆ ئەو

ئەو نووسینانەی لە کوردستان نێت دا بڵاودەکرێنەوە، بیروبۆچوونی خاوەنەکەیەتی کوردستان نێت لێی بەرپرسیار نییە.

یادە دەرکردووو لە هەر یەك لە شارەکانی کەرکوك وکەلار وخانەقین وزانکۆی سلێمانی بلاومان کردەوە چەندین کەناڵی ڕاگەیاندنیش باسی ئەم چالاکیەی ئێمەی کرد. بەلام بلێم چی بەڕێزت ئاگادارنیت.
هەروەها کاك مۆفەق دەبێت ئەوەت لە لا ڕوون بێت منی کەسوکاری ئەنفال مافی خۆمە خوێندنەوەم بۆ کاك عارف هەمان خوێندنەوەی تۆ
یان هەر کەیسێکیتر نەبێت، هەروەك شاعیر دەڵێت
دنیا بە بالای ئەم کۆستەی
خۆم ئەپێوم
لە هەر کوێوە، یان هەر کەسێ
فرمێسکێکی بۆ ناردبم
ئەیخەمە چاوی ڕوحمەوەو
تا هەتایە هەڵیئەگرم
ئەوەی یەك قسەی کردبی
بۆ ئەم هۆلۆکۆستی غەدرە
من سەد پەیڤی خۆشەویستی
بۆ ئەنێرم. (لە گۆڕستانی چراکانی، شاعیر شێرکۆ بێکەسەوە)
هەروەها بەڕێزت ئەو پرسیارەت لە وتارەکەی مندا دروست کردووە ئەگەر لە ناوەڕاستی نەوەدەکاندا لە پۆلی یەکەمی ناوەندیی بووبێتم چۆن توانیومە ئەو وتارە بەو شێوەیە بنووسم. ئەی برای بەڕێزم بۆ نووسینی ئەم بابەتەم ئەلێیت چی. بۆیە بە پێویستی دەزانم کۆتایی ئەم نووسینەم بە شیعرێکی شاعیر شێرکۆ بێکەس بهێنم.
من ئەم داستانە تازەیەم
بە ڕەنگی قاوەیی کاڵی
ئەو مەرەکەبە نووسیوە
کە خۆڵەکەیم لە گۆڕی بە کۆمەڵ و
ئاوەکەیم لە فرمێسکی تازەو گەرمی
چاوی ژن دەرهێناوە.
خەم وتەمی گیراوەیە
ئاخر ئەم مەرەکەبەی من
ئەم قوڕاوە
نە لە شێوەی مەرەکەب و
نە لە جاف ونە لە سۆفت و
نە تەباشیری ئێوەیە
وشککات و ببڕێتەوەو
یا خود لە پڕ نووکی بشکی
لەم مەرەکەبە تازەیە هێندەم هەیە
گۆمەکانی ناژمێردرێن
بەم مەرەکەبە تازەیە
ئەگەر هەموو داری ولات
ببنە نووسەرو شاعیرو پێی بنووسن

ئەو نووسینانەی لە کوردستان نێت دا بلاودەکرێنەوە، بیروبۆچوونی خاوەنەکەیەتی کوردستان نێت لێی بەرپرسیار نییە.

www.kurdistannet.org
3-3-2007 13:46 بەکاتی ناوەندی ئەوروپا

هەڵگورد ببی بە رۆمان نووس
پێی بنووسی
وشکناکاو دویی نایە و
خەفەتێکە نووکی ناشکی
لە نووسیندا قەت ناوەستی!

ئەو نووسینانەی لە کوردستان نێت دا بڵاودەکرێنەوە، بیروبۆچوونی خاوەنەکەیەتی کوردستان نێت لێی بەرپرسیار نییە.